

ВІДГУК

рецензента – Романа Вікторовича Миронюка, професора кафедри адміністративного права і процесу, доктора юридичних наук, професора, на дисертацію Голова Олексія Вікторовича на тему «Адміністративно-процесуальне забезпечення реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» у разовій спеціалізованій вченій раді

Варто відзначити високий рівень наукового дослідження Голова О.В. Тема наукової роботи Голова Олексія Вікторовича є безумовно актуальною та своєчасною, оскільки реалізація прав громадян на безпечне для життя та здоров'я довкілля, власне, впливає на здоров'я наших громадян та на комфорт життя в нашій державі (звісно, тією мірою, якою це може відбуватися за умов повномасштабної збройної агресії росіян проти України), оскільки з кожним днем ситуація у світі із навколишнім середовищем погіршується через масштабування промисловості тощо.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна відповідають рівню такого дослідження. Попри значну кількість досліджень у сфері екологічного та адміністративного права, тематика адміністративно-процесуального забезпечення екологічних прав залишається фрагментарною. Найчастіше вона зводиться до розгляду окремих елементів – дозвільної системи, контролю або оскарження без інтегрального аналізу цілісного механізму. Водночас наука адміністративного процесу має всі необхідні інструменти для розроблення сучасної моделі процедур, яка буде не лише юридичною формальністю, а й реальною гарантією реалізації конституційного права громадян на безпечне довкілля. Тому тему дисертації обрано вдало з погляду її актуальності та значущості для сучасної науки адміністративного процесуального права.

На виконання завдань дослідження в межах дисертації було розглянуто право громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля як предмет адміністративно-процесуального забезпечення; визначено поняття та

принципи адміністративно-процесуального забезпечення реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля; розглянуто міжнародні стандарти забезпечення екологічних прав громадян та особливості їх реалізації засобами адміністративно-процесуального права; охарактеризовано нормативно-регулятивні провадження як складову частину адміністративно-процесуального механізму забезпечення реалізації екологічних прав громадян; зазначено види сервісних адміністративних проваджень у сфері забезпечення реалізації екологічних прав громадян; надано характеристику контрольно-наглядовим адміністративним провадженням у сфері реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля; визначено особливості адміністративно-деліктних проваджень як засобу забезпечення реалізації екологічних прав громадян; висвітлено особливості адміністративно-юрисдикційних проваджень щодо вирішення екологічних спорів; розглянуто корупційні ризики, що можуть мати місце в адміністративно-процесуальному забезпечення реалізації екологічних прав громадян.

Загальне позитивне враження від поданого дослідження підкріплюється отриманими результатами, які характеризують його наукову новизну. Обґрунтовано доцільність внесення змін у чинне законодавство, норми якого регулюють суспільні відносини у сфері адміністративного процесуального забезпечення реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля (щодо принципів забезпечення, необхідності внесення змін до Закону України «Про публічні консультації» щодо змісту щорічного звіту про проведення публічних консультацій та яку інформацію він має містити та ін.).

Повнота висвітлення результатів дослідження зумовлена тим, що основні положення та результати дисертації викладено в трьох наукових статтях, що визначені як фахові з юридичних дисциплін, а також у двох тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Дисертаційне дослідження виконане автором самостійно з урахуванням останніх досягнень у галузі теорії адміністративного права та процесу. Усі

сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень дисертанта. Для аргументації власних положень і висновків дослідник використовував напрацювання інших дослідників, належні посилання на які містяться в роботі.

Дисертацію оформлено відповідно до вимог, встановлених МОН України. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальшого дослідження засад адміністративно-процесуального забезпечення реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

Дискусійні положення дисертаційного дослідження. У цілому позитивно оцінюючи дисертацію Голова О.В., необхідно висловити ряд зауважень, звернути увагу на твердження, що викликають сумніви та можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час її захисту:

1. У роботі автором визначаються поняття, види сервісних проваджень, їх особливості, водночас не деталізується, якими саме суб'єктами вони надаються, які специфічні риси притаманні провадженням конкретних адміністративних органів, які здійснюють сервісні провадження.

2. У підрозділі про адміністративно-деліктні провадження як засіб забезпечення реалізації екологічних прав громадян доцільно було б навести конкретні статті Кодексу України про адміністративні правопорушення, що стосуються прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

3. Автором проаналізований значний обсяг наукових праць українських дослідників, водночас, на нашу думку, необхідно активніше залучати праці іноземних дослідників у сфері адміністративно-правового забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

4. Автор згадує у дослідженні про так зване цифрове середовище, яке оточує людину. Цифрове середовище також має бути безпечним для користувача. Необхідно в дисертації більш детально розглянути питання

правового регулювання його впливу в контексті процесуального забезпечення права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

Висловлені зауваження не впливають на позитивну оцінку виконаної роботи і викликані скоріше наявністю новаторських ідей, а також складністю обраного предмету наукового аналізу.

На підставі викладеного слід резюмувати, що дисертація «Адміністративно-процесуальне забезпечення реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» є завершеною самостійною працею, в якій отримано ряд нових науково обґрунтованих теоретичних результатів, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання, що полягає в поліпшенні чинного законодавства у сфері адміністративно-процесуального забезпечення реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Вона відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 та вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор – Голов Олексій Вікторович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Рецензент

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного права
і процесу Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Роман МИРОНЮК

Підпис засвідчую:

доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки,
проректор Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Олександр ЮНІН

